

GROENLINKS

Baarn

Verkiezingsprogramma 2026

Colofon

Programmacommissie

Daan Windeij

Steven de Vries

Beeld

Foto's in Baarn door Anne Sluijs, Daan Windeij en Armanda Oudebeek

Overig beeldmateriaal via GroenLinks landelijk

Voorwoord

Met trots presenteren wij het verkiezingsprogramma van GroenLinks Baarn e.o. voor 2026. De huidige fractie is dankbaar dat zij de afgelopen vier jaar deel uitmaakten van de coalitie, waarin ze samen mooie stappen hebben gezet. Ze hebben laten zien dat wij als GroenLinks Baarn een stabiele, constructieve en menselijke partij zijn. Die ervaring zal de nieuwe fractie meenemen om verder te bouwen aan alles wat we als GroenLinks Baarn hebben neergezet.

Dit programma is tot stand gekomen door gesprekken met inwoners en betrokken partijen. We hebben geluisterd, ideeën opgehaald en samen nagedacht over de toekomst van Baarn. Zo ontstaat een programma dat breed gedragen wordt en waar we samen aan kunnen werken.

Leeswijzer

Na deze introductie volgt een inleiding, waarna drie hoofdstukken het programma verder uitwerken:

1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt
2. We doen het samen
3. Werken aan een groen en gezond Baarn

In de bijlage is een samenvatting van het programma opgenomen.

Inleiding

Iedereen in Nederland heeft recht op een fijn en vrij leven, in verbondenheid met elkaar. Dat leven kan er op duizend manieren uitzien, maar sommige dingen zijn onmisbaar: een huis waar je je thuis voelt, schone lucht en een gezonde omgeving, voorzieningen en mensen in de buurt waarop je kunt bouwen, en de ruimte om jezelf te zijn. Zonder die basis kan niemand écht vrij zijn.

Goede zorg, betaalbare woningen, een schoon en groen Baarn – daarvoor hebben we elkaar nodig. Alleen door samen te werken, naar elkaar om te zien en iedereen de kans te geven om te groeien, kunnen we het waarmaken. Als we dat doen, is er ongelooflijk veel mogelijk. Niet alleen in grote woorden of ver weg in Den Haag, maar juist dichtbij, hier in onze eigen mooie gemeente.

Samen Vooruit

De afgelopen jaren is de gemeenteraad vooral druk geweest met zichzelf. Afsplitsingen, samenvoegingen; het leidt allemaal af van waar het echt om gaat: onze inwoners, groene leefomgeving en onze gezamenlijke toekomst. GroenLinks heeft steeds geprobeerd de verbinding te zoeken: in de samenleving met inwoners, ondernemers en organisaties en in de gemeenteraad over partijgrenzen heen.

- Wij geloven dat er meer is wat ons bindt, dan wat ons verdeelt.
- Wij hopen dat het de komende jaren meer over de inhoud gaat dan over politieke ego's.
- Wij vertrouwen erop dat we door samen te werken Baarn, Lage Vuursche en Eembrugge nog mooier kunnen maken en er kunnen zijn voor álle inwoners.

Vanuit deze visie op politiek en samenleving willen wij ons de komende jaren opnieuw voor Baarn inzetten. Dat doen we met een uitgebreid verkiezingsprogramma en een scherp profiel. Deze tijd vraagt erom. Want we hebben de tijd niet om te wachten op meer woningen, meer solidariteit en meer actie voor ons klimaat. We moet Samen Vooruit.

Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

Of het nu gaat om je kinderen, een vriend of jij zelf; iedereen kent wel iemand die op zoek is naar een huis. Voor veel te veel mensen is die zoektocht een blok aan hun been geworden: jongeren die willen uitvliegen, starters die een gezin willen stichten, ouderen die gelijkvloers willen wonen. Dat kan zo niet langer. Onze woningen zijn jarenlang overgeleverd aan de markt. Nu is het tijd voor actie.

Topprioriteit nummer één: er moeten meer betaalbare huizen bij in Baarn. Daarom doen we in het eerste hoofdstuk voorstellen om als gemeente de bouw te sturen en die samen met woningcorporatie Omthuis te versnellen. Maar snelheid moet hand in hand gaan met kwaliteit. Mensen hebben het meeste aan mooie, goed geïsoleerde woningen in een fijne omgeving. Dat geldt evengoed voor nieuwe woningen als voor huizen waar mensen al jaren wonen. Pakken we beide aan, dan leggen we de basis voor sterke wijken en gemeenschappen waar iedereen zich thuis voelt.

We doen het samen

Iedereen moet de huur en de boodschappen kunnen betalen. Maar een goed leven draait om meer dan het einde van de maand halen. Sporten, lezen, leren, werken en mensen ontmoeten – dat hoort bij een goed bestaan. En het mooie is: hoe meer mensen kunnen meedoen, hoe sterker de samenleving is. Daarom doen we in hoofdstuk 2 voorstellen voor zorg waarbij de mens centraal staat, onderwijs dat elk kind dezelfde kansen biedt en goede ondersteuning voor mensen bij wie het leven tegenzit.

De realiteit is echter ook dat de gemeente steeds méér taken krijgt, en steeds minder geld om ze uit te voeren. Wij vinden dat inwoners daar niet voor mogen opdraaien. Het geld dat de gemeente heeft, moet in de eerste plaats gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. In schaarste maken we altijd de eerlijke keuzes. Tegelijkertijd kijken wij naar het kabinet. De landelijke overheid hoort te zorgen dat mensen het hoofd boven water kunnen houden. Dat mensen goede zorg, een buurthuis en een bibliotheek in de buurt hebben. Wij vinden dat de landelijke overheid deze verantwoordelijkheid van zich afschuift en we strijden ervoor om daar verandering in te brengen.

Werken aan een groen en gezond Baarn

Het klimaat verandert zichtbaar en dat raakt ook Baarn. Warmere zomers, droogte, wateroverlast en verlies van biodiversiteit bedreigen onze gezondheid, leefomgeving en natuur. GroenLinks wil dat de gemeente hierin actief stuurt: woningen verduurzamen, meer duurzame energie lokaal opwekken en wandelen, fietsen en openbaar vervoer aantrekkelijker maken. Ook vergroenen we straten, parken en buurten, vooral daar waar hittestress het grootst is. Zo bouwen we samen aan sterke, gezonde wijken waar iedereen mee kan doen.

Een eerlijke transitie staat centraal. We isoleren woningen in de armste buurten, ondersteunen lage inkomens bij de overstap naar schone energie en investeren in collectieve initiatieven zoals energiecoöperaties en warmtenetten. In het buitengebied werken we samen met boeren en landgoedeigenaren aan natuurherstel en duurzame landbouw. Daarnaast zetten we in op een groene, circulaire economie en prioriteit bij netaansluitingen voor woningen en lokale duurzame projecten. Zo zorgen we voor een leefbare, gezonde toekomst voor mens en natuur.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt	6
1.1 Meer nieuwe woningen	8
1.2 Slim en snel ruimte maken voor wonen	9
1.3 Bestaande woningen	10
1.4 Groen dichtbij, een thuis voor iedereen	11
1.5 Een prettige en gemengde buurt	12
1.6 Wonen met zorg en zonder zorgen.....	13
2. We doen het samen.....	15
2.1 Vertrouwen	18
2.2 Gezond zijn en blijven.....	20
2.3 Leren	22
2.4 Bewegen.....	24
2.5 Vrij en veilig leven	25
2.6 Meedoen.....	27
2.7 Samen zijn.....	29
3. Werken aan een groen en gezond Baarn	31
3.1 Nieuwe energie voor Baarn	34
3.2 Groene gemeente.....	36
3.3 Leefbare buurten	37
3.4 Veilig en gezond vervoer	38
3.5 Groene en duurzame bedrijvigheid.....	39
3.6 Hergebruik grondstoffen	40

3.7 Landelijk gebied.....	41
3.8 Dierenwelzijn	42
Bijlages	43
Bijlage 1: Samenvatting Verkiezingsprogramma	43

1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

Een thuis is veel meer dan een huis. Waar we wonen bepaalt een groot deel van ons geluk. Het is de plek waar we tot rust komen, waar je kan zingen terwijl niemand je hoort en waar we met familie en vrienden samen kunnen zijn. Een thuis is ook de omgeving waar je woont: de straat, de buurt, het dorp. Met voldoende groen om gezond te kunnen leven.

‘Maar dan moet dat huis er wel zijn.’

In Baarn is het bijzonder moeilijk om aan een betaalbare woning te komen. Voor starters duurt het vaak zeven tot acht jaar voordat ze een sociale huurwoning kunnen vinden. De vraag ligt vooral bij kleine woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens, terwijl de voorraad vooral uit eengezinswoningen bestaat. Het tekort aan betaalbare huur- en koopwoningen is groot, terwijl projectontwikkelaars vooral dure woningen bouwen voor kopers met overwaarde elders. Het gevolg: gewone Baarnaars hebben nauwelijks toegang tot geschikte woningen, de doorstroming loopt vast en veel mensen staan te lang of soms helemaal zonder dak boven hun hoofd.

Wij willen dat de gemeente prioriteit geeft aan nieuwe betaalbare en duurzame woningen.

Samenwerking met woningcorporatie Omthuis, leninggaranties, transformatie van kantoorpanden en het splitsen van woningen moeten de bouw versnellen. Het doel is gemengde wijken met vooral betaalbare woningen, minstens 40% sociaal, zodat het woningtekort structureel wordt aangepakt.

Snelheid moet hand in hand gaan met kwaliteit. Duurzame woningen in groene, prettige wijken zorgen voor sterke gemeenschappen. Flexwoningen bieden een tijdelijke oplossing voor studenten, jongeren, statushouders en gescheiden ouders, zodat er snel een dak boven het hoofd is voor mensen die zoeken naar een vaste woonplek.

Te veel mensen komen in de knel door hoge energiekosten. Daarom zetten wij in op woningen die gezond, goed geïsoleerd en energiezuinig zijn, zonder dat de maandlasten stijgen. De gemeente ondersteunt mensen met een laag inkomen bij isolatie, warmtepompen, zonnepanelen of energiezuinige apparaten, zodat iedereen kan meedoen. We willen leefbare, gemengde buurten waar mensen van verschillende achtergronden veilig en prettig samenwonen, met voorzieningen zoals school, supermarkt, speeltuin en sportclub dichtbij. Een prettige buurt is bovendien een groene buurt, waar je je thuis voelt en de omgeving verzorgd blijft.

Een prettige buurt is ook een groene buurt. Meer daarover lees je in hoofdstuk drie.

Dit gaan we doen:

1.1 Meer nieuwe woningen

- We zetten in op minimaal 40% sociale huur in iedere bestaande en nieuwe wijk.
- In elk nieuwbouwproject dat de woningcorporatie bouwt heeft 40% van de huurwoningen een huur van maximaal € 900 per maand, en nog eens 30% van de woningen is ofwel een huurwoning tot € 1200, ofwel een koopwoning met een maximale koopprijs van € 405.000.
- Bij nieuwbouwprojecten betrekken we niet alleen de omwonenden maar zorgen we ook dat woningzoekenden kunnen meepraten zodat er meer woningen worden gebouwd.
- Woningcorporatie Omthuis is een onmisbare bondgenoot. We stimuleren hen om zoveel mogelijk betaalbare huurwoningen te bouwen. Bestaande huurwoningen worden bij voorkeur niet verkocht, of onder hele strikte voorwaarden.
- Omthuis krijgt een grotere rol bij woningen die vallen tussen sociale en hoge huren. De gemeente staat garant voor leningen die Omthuis voor deze tussencategorie aangaat om het bouwen van deze woningen goedkoper te maken.
- We vinden het belangrijk dat jongeren in Baarn kunnen blijven wonen. Daarom geven we hen voorrang op huur- en koopwoningen. Daarnaast willen we speciaal voor jongeren kamers realiseren met gemeenschappelijke ruimten. In samenspraak met eigenaar NS onderzoeken we bijvoorbeeld de mogelijkheid om bovenop de P&R naast het station een groot wooncomplex voor jongeren te bouwen.
- Bij de herontwikkeling van het terrein van het Meander Ziekenhuis en de vluchtelingenopvang op het Marechaussee-terrein naast Paleis Soestdijk willen we zoveel mogelijk sociale huurwoningen realiseren zonder dat daarbij bomen worden gekapt.
- We combineren functies bij nieuwbouw. Woningen combineren we met plekken om te werken, leren, recreëren of zorg te ontvangen. Denk aan een gymzaal met woningen erboven, waar bewoners 's avonds dansles geven. Of aan modulaire woningen die je makkelijk kunt samenvoegen tot grotere meergeneratiewoningen. Maar ook aan een speeltuin die groen is en bij zware

regenval water kan afvoeren.

Samen met bewoners van woonwagens zoeken we naar mogelijkheden om het aantal standplaatsen uit te breiden.

- We ondersteunen wooncoöperaties, waarin een groep mensen gezamenlijk woningen bouwt, bijvoorbeeld op het vlak van financiering en ontwikkeling.

1.2 Slim en snel ruimte maken voor wonen

- De gemeente moet meer regie nemen over ruimte en woningen. We houden grond zoveel mogelijk in publieke handen en kopen actief aan, met inzet van de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG). Opkoopbescherming voorkomt dat beleggers woningen verhuren. Leegstand van huizen, kantoorpanden en winkels bestrijden we door gebruik te maken van de nieuwe wetgeving die leegstandsheffingen mogelijk maakt. Nieuwbouw krijgt een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding: woningen zijn om in te wonen, niet om aan te verdienen.
- Vergunningsprocedures moeten door de gemeente zo snel mogelijk worden doorlopen. Is een vergunning verleend, dan wordt binnen vijf jaar gestart met de bouw. Dit voorkomt stilstand en grondspeculatie.
- We stimuleren het delen en splitsen van woningen, omdat steeds meer mensen alleen of met z'n tweeën wonen. In Baarn en Lage Vuursche staan veel grote woningen die door weinig mensen worden bewoond. Door regels voor inwoning, hospitaverhuur, woningsplitsing en het toevoegen van (pre)mantelzorgwoningen te versoepelen, maken we het makkelijker om de bestaande voorraad beter te benutten en meer inwoners een passend onderdak te bieden.
- We zetten in op woningen in bestaande woonwijken en bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven die niet in de dorpskern thuishoren, stimuleren we om te verhuizen naar de bedrijventerreinen, zodat zij daar voldoende ruimte hebben om te ondernemen en er in de kern ruimte vrijkomt voor nieuwe woningen.
- We kopen actief leegstaande gebouwen en kantoorpanden op — eventueel samen met woningcorporatie Omthuis — en zetten die om in woningen. Ook bij leegkomend maatschappelijk vastgoed, zoals kerken, moeten we meer regie nemen, zodat de gemeente niet afhankelijk is van projectontwikkelaars.

- Panden in woonwijken met (deels) een bedrijfsbestemming krijgen ook een woonbestemming. Zo kunnen eigenaren een winkel, garage of kantoor makkelijker ombouwen tot woning. De gemeente regelt dit met een zogenaamd paraplu-omgevingsplan.
- De gemeenteraad heeft enige jaren geleden besloten dat het winkelgedeelte van de Laanstraat korter moet worden. Door nu alvast de bestemming te wijzigen van de uiteinden van het huidige winkelgebied, kunnen vrijkomende winkels vlot worden omgebouwd tot woningen.
- We vinden het belangrijk dat kleinere woningen betaalbaar blijven en dat er voldoende doorstroming is. Daarom onderzoeken we hoe we het toevoegen van extra woonoppervlak aan woningen in bepaalde buurten kunnen ontmoedigen.
- We bouwen bij voorkeur woningen van goede kwaliteit die lang meegaan. Flexwoningen staan we alleen toe om snel huizen toe te voegen. Op basis van de planning voor de bouw van de Baarnsche Zoom bekijken of er tijdelijke woningen geplaatst kunnen worden.
- Samen met woningcorporatie Omthuis onderzoeken we hoe we bestaande appartementengebouwen snel kunnen uitbreiden door er bijvoorbeeld een extra woonlaag op te plaatsen.
- Samen met Eemhart (het voormalige Amerpoort-Sherpa) onderzoeken we de mogelijkheden voor het toevoegen van woningen op hun terreinen aan de Zandheuvelweg.

1.3 Bestaande woningen

- Huurders mogen niet de dupe worden van huisjesmelkers. Huurders kunnen daarom aankloppen bij de gemeente met klachten over te hoge huren, discriminatie en de kwaliteit van de woningen. Indien nodig voeren we een verhuurvergunningstelsel in.
- We gaan de bestaande verhuiscoach beter inzetten om ouderen die in grote huizen wonen actief te helpen om in hun eigen buurt een passende woning te vinden, die beter past bij hun woonwensen. Zo helpen we direct ook gezinnen met kinderen om sneller een woning te vinden.

- We geven extra aandacht aan buurten en wijken waar veel armoede is. We investeren in de openbare ruimte en verduurzamen woningen in deze wijken met voorrang. We maken hierover afspraken met corporaties en verhuurders.
- Om de doorstroom van een- en tweepersoonshuishoudens uit eengezinswoningen te bevorderen, krijgt deze groep voorrang bij de toewijzing van sociale huur en/of nieuwe middeldure appartementen. Met projectontwikkelaars maken we de afspraak, dat nieuw opgeleverde appartementen een maand openstaan voor mensen die een grote woning willen verlaten.
- We gaan langs de deuren om mensen te helpen om hun huis zuiniger te maken. Ook bewoners zonder kredietregistratie, met weinig te besteden, kunnen meedoen aan verduurzamingsprojecten.
- De huur mag na verduurzaming van de woning niet zodanig verhoogd worden, dat het voordeel van de lagere energierekening verdwijnt.
- We stimuleren woningdelen in de buurten die dit kunnen dragen. Zo stellen we kamerverhuur tot drie personen vrij, of zorgen we dat je voor inwoning en hospitaerverhuur aan minder regels hoeft te voldoen.

1.4 Groen dichtbij, een thuis voor iedereen

- We bouwen bij voorkeur binnen de bebouwde kom. Het groene buitengebied ontzien we zoveel mogelijk. We gaan creatief en zonder taboes op zoek naar lege plekken binnen de gemeente.
- We beschermen bewoners en natuur door de kwaliteit van het water en de grond sturend te laten zijn bij nieuwbouwplannen. Dit zorgt ervoor dat we niet bouwen op plekken die bijvoorbeeld nodig zijn voor waterberging of waar een groot risico bestaat op overstroming.
- Bij nieuwbouw zetten we in op slim ruimtegebruik en duurzaamheid. We gaan vaker de hoogte in om de groene openbare ruimte te behouden. In en tegen de gebouwen creëren we groen en gemeenschappelijke ruimtes waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast reserveren we minder parkeerplaatsen, zodat er meer ruimte is voor extra woningen en groen. Al in de ontwerpfase besteden we aandacht aan duurzame verbindings- en ontsluitingsroutes, zoals

(snel)fietspaden en goede ov-verbindingen, zodat de woningen goed bereikbaar blijven.

- We bouwen woningen klimaatneutraal: aardgasvrij, goed geïsoleerd en circulair. Circulaire bouw levert duurzame huizen op, creëert goede banen, verlaagt de kosten en versnelt het bouwproces.
- We zorgen dat nieuwe woningen bestand zijn tegen de toenemende hitte en droogte, zware regenval en eventuele bodemdaling – oftewel klimaatadaptief. Dit betekent goede isolatie, waterafvoer en voldoende groen bij iedere woning.
- We bouwen natuurinclusief: nieuwbouwwoningen bieden in gevel en dak ruimte aan insecten en vogels, zoals de huismus en vleermuizen. Ook bij verbouwingen zorgen we dat de natuur weer de ruimte krijgt bij de woning.
- Permanente bewoning van vakantieparken is geen duurzame oplossing voor de woningnood. Deze woningen zijn hier niet voor geschikt. Wel kan een park tijdelijke opvang bieden aan bijvoorbeeld statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne.

1.5 Een prettige en gemengde buurt

- Bij sloop van oude huurwoningen vanwege verduurzaming krijgen oude huurders het eerste recht op terugkeer, zonder een huurverhoging.
- Meer woningen betekent meer voorzieningen en verbindingen. We zorgen dat voldoende huisartsen, scholen en andere maatschappelijke functies in de buurt kunnen komen en blijven. We maken specifiek een plan waarin we de impact van de bouw van de Baarnsche Zoom op de benodigde (maatschappelijke) voorzieningen vertalen.
- In Lage Vuursche willen we in samenspraak met bewoners de nieuwbouw van De Furs combineren met enkele woningen.
- In kwetsbare buurten investeren we niet alleen in de fysieke omgeving, maar juist ook in de sociale ruimte: met bijlessen, voor- en vroegschoolse educatie, cultuur, welzijnswerk, buurthuizen en bibliotheken. We investeren ongelijk om gelijke kansen te creëren.
- We werken met zogeheten buurtverbinders (een moderne variant van de opbouwwerkers). Deze mensen kunnen inwoners van wijken met elkaar in verbinding brengen, en problemen signaleren en aankaarten.

- Een leefbare buurt is een veilige buurt. Daarom investeren we in buurten waar achteruitgang dreigt, en pakken we woonfraude zoals illegale onderhuur en (drugs)criminaliteit aan.

1.6 Wonen met zorg en zonder zorgen

- We bouwen woningen waar je goed oud kunt worden en waar je ook kunt wonen als je minder mobiel bent of zorg nodig hebt. Met deze levensloopbestendige woningen vangen we de vergrijzing deels op.
- Voor ouderen ontwikkelen we vormen tussen volledig zelfstandig wonen en het verzorgingstehuis. Denk aan vormen waarbij mensen bij elkaar wonen (zoals knarrenhofjes), de zorg samen organiseren, maar waar iedere bewoner zelfstandigheid behoudt.
- We nemen meer regie bij de herontwikkeling van woon-zorglocaties zoals Santvoorde. Zo voorkomen we dat ouderen tijdens verbouwingen moeten verhuizen naar andere gemeenten en zorgen we voor voldoende passende zorgwoningen.
- In regionaal verband zoeken we naar meer opvanglocaties om dakloosheid aan te pakken. We werken volgens het zogeheten Housing First-principe. Dat betekent dat mensen meteen aan onderdak worden geholpen en daarna begeleid worden naar herstel.
- We proberen huisuitzetting zoveel mogelijk te voorkomen en maken daarover afspraken met corporaties en particuliere verhuurders. Als er een minder ingrijpende oplossing mogelijk is, zoals buurtbemiddeling of een schuldhelpverleningstraject, moet dat eerst worden besproken met de huurder voordat een huisuitzetting mag plaatsvinden.
- We zorgen in samenwerking met woningcorporatie Omthuis voor goede huisvesting voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die doorstromen vanuit Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Beschermd Wonen en Beschermd Thuis passen we waar mogelijk in alle buurten in — ook in de meest welvarende. Zo voorkomen we dat kwetsbare groepen zich concentreren in specifieke wijken en bevorderen we inclusieve buurten.
- Mensen met zware verslavings- en ggz-problematiek, die in een buurt en appartementencomplex voor veel overlast zorgen, vangen we op in speciaal

daarvoor bedoelde woonvormen als Skaeve Huse. Zo krijgt deze kwetsbare groep de zorg die nodig is en ontlasten we buurten.

2. We doen het samen

Zonder elkaar zijn we nergens. Samen leven met de mensen om ons heen geeft ons zekerheid, voldoening, een gevoel van verbondenheid. Dat begint vlakbij: een schroevendraaier lenen bij de buren, een praatje in het park, een arm om je heen als het tegenzit. Net zo belangrijk zijn dingen als een bekende huisarts, een fijn buurthuis met koffie en een goede school voor je kinderen. Als je daarop kunt rekenen, dan verandert zomaar een straat in jónw straat, in jouw buurt, in jouw Baarn, Eembrugge of Lage Vuursche. Dat vertrouwen is de basis van een fijn bestaan.

De laatste jaren zijn mensen te veel van dit vertrouwen kwijtgeraakt. Populistische politiek heeft groepen tegen elkaar opgezet en de verdraagzaamheid is verdwenen. Hoeveel likes je ook krijgt op sociale media, het neemt gevoelens van eenzaamheid niet weg. Intussen heeft de overheid zich steeds meer teruggetrokken uit de samenleving. En zitten we gevangen in een economie die draait om meer, meer, meer. Als je daarin niet mee kunt, dan krijg je te horen dat het je eigen schuld is. Willen we dat veranderen, dan moeten we beginnen bij een sterke, zorgzame en sociale gemeente. Een gemeente die werkt vanuit één principe: in Baarn kan iedereen meedoen.

Wat mensen zelf doen

GroenLinks gelooft in de kracht van onze samenleving. We kunnen wel tegen een stootje. Als mensen vanuit een stevige basis de kans krijgen om actief mee te doen, dan plukken we daar allemaal de vruchten van. Mensen in Baarn dragen in het dagelijks leven al ontzettend veel bij. Denk aan een voetbalteam trainen of koken voor de buurvrouw. Of door mee te doen in een energiecoöperatie of een buurtinitiatief. Wat GroenLinks betreft versterken we die kant van de samenleving. Betrokken bewoners kunnen nog véél meer doen als ze daar de ruimte en ondersteuning voor krijgen. Als de gemeente inwoners meer vertrouwen geeft, zijn wij ervan overtuigd dat zij ook meer vertrouwen terugkrijgt. Dat mensen weer het gevoel krijgen dat de overheid aan hun kant staat. En dat ook mensen reageren op

een participatietraject of een buurtbudget aanvragen, die dat nog nooit eerder hebben gedaan.

Goede voorzieningen

Wij geloven in een stevige basis voor iedereen. Een inkomen waarmee je het einde van de maand haalt, een dokter als je ziek wordt, een goede opleiding voor jou en je kinderen. Dat zijn geen extra's maar minimale zekerheden waar iedereen recht op heeft. Net als sporten om gezond te blijven, reizen voor een betaalbare prijs en een veilige omgeving waar jij je op je gemak voelt.

Goede publieke voorzieningen zijn een harde voorwaarde voor een sterke samenleving. Het moeten de plekken zijn waar mensen met een dikke portemonnee en mensen met een smalle beurs elkaar weer tegenkomen. Zorg die niet werkt vanuit een ingewikkeld stelsel, maar vanuit de mens en de gemeenschap. Een bibliotheek waar jong en oud binnenloopt voor een goed boek, taalles of hulp bij digitale overheidszaken. Onderwijs waarin ieder kind en elke jongere dezelfde kansen krijgt. En waarmee we de mensen opleiden die de toekomst dichterbij brengen door goede zorg te leveren, warmtenetten aan te leggen of nieuwe technologie te ontwikkelen.

Hulp als het nodig is

GroenLinks wil dat de gemeente er is voor inwoners die het moeilijk hebben. Ook in Baarn kan een deel van onze inwoners niet of nauwelijks rondkomen, ook al zijn ze niet altijd zichtbaar. Veel mensen zijn in de overlevingsstand geraakt: als je niet zeker weet of je vanavond te eten hebt, dan kun je ook niet vooruitkijken en iets opbouwen. Steeds meer mensen,

met name jongeren, raken in de schulden. Het aantal jongeren in Baarn dat kampt met stress of andere mentale klachten is een stuk hoger dan in andere gemeenten in onze regio. En juist de groep die het hardst hulp nodig heeft, wordt nu soms niet bereikt met de steun die er wel is. Daarom kiezen wij voor hulp die dicht bij de

mensen staat. Het liefst zo snel mogelijk, voordat de problemen groter worden. Een bekend gezicht tegenover je werkt soms beter dan elke maatregel op papier. En we werken met een lokaal team dat brede kennis heeft, van schulden tot (mentale) zorg, van armoede tot ondermijnende criminaliteit. Problemen spelen vaak tegelijkertijd en door elkaar heen. Het antwoord is een gemeente die mensen vertrouwt, serieus neemt en samen werkt aan oplossingen. Want wat je geeft, krijg je ook van mensen terug.

Iedereen kan meedoen

Er is ontzettend veel werk te doen om Baarn sterker, socialer en groener te maken.

GroenLinks wil daarbij ook de mensen betrekken voor wie nu geen plek is op de werkvloer. We creëren basisbanen bij de gemeente, maatschappelijke ondernemingen en regulier bedrijven voor de grote groep mensen die wel betaald werk wil doen, maar voor wie nu geen plek is op de arbeidsmarkt. Zo'n basisbaan moet

genoeg opleveren om van rond te komen en sluit

goed aan op een uitkering of toeslagen.

Iedereen kan meedoen, dat geldt ook voor nieuwkomers in onze gemeente. We staan niet toe dat arbeidsmigranten worden uitgebuit, waarbij de kosten voor rekening van de samenleving komen. We zijn trots op de goede, opvang in Baarn van mensen die naar Nederland vluchten. En we helpen statushouders om zo snel mogelijk aan het werk of naar school te gaan, zodat ook zij hier een fijn leven kunnen opbouwen. Voorzieningen als taalles, jobcoaching en dagactiviteiten voor nieuwkomers maken we ook toegankelijk voor de rest van de buurt.

Ten slotte betrekken we de steeds grotere groep gezonde ouderen bij onze gemeente. Want het toenemende aantal senioren in Nederland is niet alleen een uitdaging, het is ook een enorme kans. Heel veel mensen willen hun tijd nuttig besteden, bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk of de zorg voor hun eigen omgeving. Wat ons betreft laat onze gemeente die kans niet liggen.

Samen leven

Net als in heel Nederland is de bevolking van Baarn divers. In een tijd van toenemend wantrouwen en polarisatie is het belangrijker dan ooit dat de gemeente er voor iederéén is.

Ongeacht je geloof, beperking, culturele achtergrond, gender, seksuele gerichtheid, je moet je vrij over straat en door de samenleving

kunnen bewegen. Wij maken ons zorgen over racisme en de toenemende intolerantie tegenover de LHBTIQ+-gemeenschap. Discriminatie pakken we hard aan. En we werken aan een inclusieve gemeentelijke organisatie die echt van iedereen is. Zoals gezegd, we zijn een sterke en vrije samenleving omdat we precies dat doen: samen leven. Dat betekent dat we elkaar accepteren en de ruimte geven, juist als we van elkaar verschillen. We doen het samen!

Dit gaan we doen:

2.1 Vertrouwen

- Wij willen dat de gemeente Baarn bewoners altijd vanuit vertrouwen en met aandacht voor de menselijke maat benadert. Iemands persoonlijke situatie mag nooit uit het oog worden verloren. Een fout maken mag, het gaat erom dat de gemeente en inwoner samen aan een oplossing werken.
- We gebruiken taal die iedereen kan begrijpen. Voor sommige mensen is het lastig om digitaal contact te hebben met de overheid. We zorgen er daarom voor dat mensen ook altijd menselijk contact kunnen hebben met de gemeente en met welzijnswerkers. Alle communicatie van de gemeente moet aan toegankelijkheidseisen voldoen zodat ook mensen met een beperking hun weg zelf kunnen vinden.
- We willen de toegankelijkheid van publieke gebouwen verbeteren zodat een beperking deelnemen aan de samenleving niet in de wegstaat.
- De gemeente maakt de aanvraagprocedures voor regelingen duidelijker en eenvoudiger.

- Vaak lopen bewoners in specifieke buurten tegen dezelfde problemen aan. Op die plekken is een gebiedsgerichte aanpak nodig: de gemeente kijkt wat er dáár nodig is en biedt bewoners passende ondersteuning. Daarbij moet de gemeente luisteren naar de ideeën en initiatieven van de bewoners en met hen samenwerken om een passende oplossing te vinden.
- Te vaak bereikt hulp niet de mensen die de hulp het hardst nodig hebben. Zij trekken niet zelf aan de bel of raken verdwaald tussen verschillende regelingen. De gemeente moet inwoners actief benaderen met laagdrempelige ondersteuning, zowel digitaal als fysiek. De rol van Pit Baarn hierin is onmisbaar. De gemeente moet goed samenwerken met Pit Baarn om ervoor te zorgen dat mensen die hulp nodig hebben aanspraak kunnen maken op de beschikbare regelingen. Ook werkt de gemeente samen met scholen, sportclubs en andere organisaties om armoede te signaleren.
- We zetten in op een multidisciplinair lokaal team dat veel verschillende soorten hulp kan bieden. Van jeugdhulp tot schuldhulp, van samen een toeslag aanvragen tot een nieuwe wasmachine regelen.
- We willen dat kinderen opgroeien met gelijke kansen. Het Jeugdfonds Sport & Cultuur maakt het mogelijk dat ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen meedoen met sport of muziekles kunnen krijgen. De gemeente ondersteunt kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen met kansencoaches op scholen, weekendscholen of vakanties en projecten met ervaringsdeskundigen.
- In de afgelopen periode is het Volwassenfonds Sport & Cultuur geïntroduceerd. Dat is een groot succes geworden. Hierdoor konden meer inwoners sporten of deelnemen aan culturele activiteiten, wat niet alleen hun welzijn verbeterde, maar ook nieuwe sociale contacten opleverde en eenzaamheid verminderde. GroenLinks vindt het belangrijk dat het voor iedereen mogelijk is om deel te nemen aan de samenleving door te sporten en naar culturele evenementen te gaan.
- We creëren uitgiftepunten op scholen en andere centrale punten in de buurt voor onmisbare spullen zoals menstruatieartikelen.
- We zetten in op schuldenpreventie. Denk aan voorlichting op scholen over schulden. Maar bijvoorbeeld ook afspraken met energiebedrijven en andere

instanties voor signalering van klanten met een betaalachterstand. In zo'n geval kan de gemeente in samenwerking met de Kredietbank een schuldpreventiemedewerker sturen die de bewoner kan helpen.

- We besteden extra aandacht aan voorlichting voor jongeren voordat zij 18 jaar worden. Dit omdat zij op hun 18e zelf verantwoordelijk worden voor hun financiën. Zij moeten dan bijvoorbeeld zelf een ziektenkostenverzekering afsluiten en premie betalen. Als zij dit niet begrijpen, of hiervan weggijken, raken ze binnen de kortste keren diep in de schulden. Dit kan zomaar gebeuren, ook als zij verder nauwelijks geld uitgeven.
- Het aantal jongeren met schulden groeit snel, ook in Baarn. Wij zetten in op een schuldenaanpak voor jongeren. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat wij sneller in beeld krijgen wanneer jongeren te maken krijgen met schulden. We zorgen dat jongeren zo snel mogelijk schuldenvrij zijn en een nieuwe kans krijgen.
- Als kwetsbare inwoners zorg nodig hebben, voorkomen we dat ze in de problemen komen door bijvoorbeeld het eigen risico te dekken.

2.2 Gezond zijn en blijven

- We pakken de marktwerking in de zorg aan door in te zetten op samenwerking in plaats van concurrentie. De gemeente kan hiervoor zorgen door te sturen via de zorginkoop en slimme verbindingen te leggen met het sociaal domein. Zo komt er wat ons betreft zo veel mogelijk één zorgaanbieder in de buurt, in plaats van veel verschillende. We zien erop toe dat zorggeld ook echt naar de zorg gaat, en niet naar private equity of andere 'zorgcowboys'.
- Verschillende soorten zorg en ondersteuning horen goed aan te sluiten op elkaar en op de zorgvraag van de zorgvrager. Mensen mogen niet meer verdwaald raken in het ingewikkelde zorgstelsel. Daarom halen we waar mogelijk barrières tussen verschillende regelingen weg en begeleiden we inwoners beter, bijvoorbeeld met één casemanager per zorgvrager of gezin.
- Voorkomen is beter dan genezen. Door middel van een gezonde leefomgeving, goede informatievoorziening en vroege signalering helpen we mensen langer gezond blijven. We pakken lichte klachten aan voordat ze erger worden.

Informele zorg gegeven door mantelzorgers en andere vrijwilligers is daarbij essentieel. Zo houden we ook de zorgkosten lager. Nu het kabinet op preventie bezuinigt, bijvoorbeeld op de aanpak van overgewicht, is de inzet van de gemeente extra belangrijk.

- We grijpen kansen om het enorme tekort aan zorg- en welzijnspersoneel aan te pakken met mensen dichtbij. Denk aan inwoners in de bijstand of met een andere uitkering, statushouders of Oekraïense vluchtelingen, senioren die willen en kunnen bijdragen – met de juiste opleiding, begeleiding en mogelijkheden om bijvoorbeeld functies te combineren kunnen zij vaak in de zorg of het sociaal domein aan de slag.
- We helpen vitale ouderen aan vrijwilligerswerk in het sociaal domein en de zorg. Veel mensen die met pensioen gaan, willen dolgraag helpen met laagdrempelige zorg, praktische hulp en goed gezelschap op een paar adressen in hun eigen buurt.
- Wij zorgen ervoor dat jongeren zich thuis voelen in Baarn. Dat doen wij door voldoende activiteiten voor jongeren te organiseren, maar ook door aandacht te hebben voor jongeren die zich eenzaam voelen en psychische klachten hebben.
- We gaan mantelzorgers, met name jonge mantelzorgers die vaak niet weten dat zij mantelzorg leveren, beter ondersteunen.
- We zetten in op wonen met zorg en ondersteuning, en nemen dit mee als we nieuwe woningen bouwen. Denk aan een woongemeenschap waar een zorgorganisatie en een woningcorporatie samenwerken om te zorgen dat bewoners er goed oud kunnen worden. Of een breed gezondheidscentrum midden in een nieuwe wijk.
- Samen met woningcorporatie Omthuis werken we aan kleinschalige geestelijke gezondheidszorg in de wijk. Problemen met verward of onbegrepen gedrag kunnen we voorkomen als laagdrempelige zorg vlakbij is. Zo kunnen bewoners met psychische klachten en hun burens veilig in hun huis blijven wonen.
- Inwoners kunnen en willen veel doen om mensen in hun eigen omgeving te helpen. We stimuleren lokale initiatieven om kwetsbare bewoners – van mensen met een beperking of chronische ziekte tot jongeren met psychische klachten – te ondersteunen in hun eigen gemeenschap. Niet over hen, maar met hen.

- We voorkomen dat kinderen in de jeugdhulp tussen wal en schip vallen wanneer ze 18 jaar worden. Dat doen we door jeugdhulp beter te verbinden met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
- We verbeteren de aandacht voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking, binnen de jeugdhulp maar ook in het onderwijs en bij werkgevers. Deze groep wordt vaak niet herkend, waardoor jongeren geen hulp krijgen en niet goed kunnen meedoen in de samenleving.
- Je krijgt bij voorkeur een meerjarige indicatie binnen de Wmo. Zo krijgen onder anderen mensen met een chronische ziekte meer zekerheid.
- We verbeteren de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie. Mensen met een beperking moeten volledig kunnen meedoen in de samenleving, maar hier is nog een grote slag te maken.
- Het aantal mensen met dementie neemt toe. Wij willen een dementievriendelijke gemeente blijven met dagbesteding voor mensen met dementie en een publieke ruimte die goed op hen is ingericht.
- We willen de wachtlijsten van zorginstellingen aanpakken en gaan strenger toezien op de kwaliteit en snelheid waarmee gewerkt wordt.
- Suïcidepreventie is per 1 januari 2026 ook een gemeentelijke taak. GroenLinks wil zo snel en goed mogelijk invulling geven aan suïcidepreventie, toegesneden op de lokale situatie.
- Sommige scholen verwijzen wel erg veel kinderen door naar de specialistische jeugdhulp terwijl dit niet altijd de juiste plek is en wachtlijsten vergroot voor kinderen die deze hulp echt nodig hebben. We gaan met scholen in gesprek om dit aan te pakken.

2.3 Leren

- Gelijke kansen in het onderwijs, dat staat voor GroenLinks centraal. De buurt waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn mogen nooit bepalend zijn voor wie jij later wordt. Daarom moet de gemeente veel verder kijken dan schoolgebouwen. Wij willen dat de gemeente vol inzet op het verbeteren van het onderwijs voor al onze kinderen.

- Al vóór de basisschool beginnen we met voor- en vroegschoolse educatie. Wij zetten ons ervoor in dat elk kind van 2 tot 6 jaar toegang kan krijgen tot extra taalonderwijs en ontwikkelingsactiviteiten. Ook vinden wij dat elk kind tussen 2 en 4 jaar tenminste twaalf uur per week naar de peuterspeelzaal zou moeten kunnen gaan.
- We gaan verder werken met brugfunctionarissen op de basisschool. Die kunnen ouders, school en andere voorzieningen beter met elkaar verbinden om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat gezinnen op tijd taal- of opvoedondersteuning krijgen.
- In overleg met scholen, kinderopvangorganisaties, sport- en cultuurverenigingen proberen we een verlengde schooldag te organiseren waar leerlingen talenten ontwikkelen, sporten of ervaring opdoen met cultuur, natuur en klimaat.
- We willen dat gemeentelijke financiering van kinderopvang alleen bij de kinderen terechtkomt. We stoppen met het financieren van commerciële kinderopvangorganisaties.
- Jongeren die hun opleiding verlaten zonder startkwalificatie benaderen we actief met goede begeleiding.
- Juist de scholen waar veel leerlingen een ondersteuningsbehoefte hebben, missen vaak de meeste leerkrachten. We investeren extra om die plekken te vullen, bijvoorbeeld met een bonus of budget voor extra onderwijsassistenten.
- Op scholen waar veel leerlingen zorg of ondersteuning nodig hebben organiseren we dit in de school. Zo is zorg en ondersteuning sneller inzetbaar.
- De gemeente gaat gericht zorgen voor schoolmaaltijden voor kinderen op de basisschool. Dit geeft ouders zekerheid en vergroot de kansengelijkheid.
- We zien erop toe dat scholen zich houden aan het aanmeldbeleid en geen verplichte ouderbijdrage vragen, zoals ook in de wet staat. Discriminatie bij aanmelding is absoluut onacceptabel.
- We werken vanuit de gemeente aan extra onderwijsondersteuning voor scholieren die dat nodig hebben. Denk aan laagdrempelige huiswerkbegeleiding, een gratis computer of gratis museumbezoek.
- We investeren extra in de taalklas die op De Uitkijck wordt georganiseerd. Het wordt mogelijk om voor specifieke leerlingen ook langer dan één jaar taalklas onderwijs te geven.

- Jongeren verlaten niet zomaar hun school. Vrijwel altijd speelt er meer. Wij willen dat leerplichtambtenaren samen met het lokaal team meer ondersteuning gaan bieden aan schoolverlaters en minder hameren op handhaving.
- We stimuleren werkgevers om aandacht te besteden aan laaggeletterdheid en helpen medewerkers van de gemeente om dit te herkennen en signaleren. We zorgen voor laagdrempelige ondersteuning en taalscholing die makkelijk vindbaar zijn voor de mensen.
- We investeren in behoud en uitbouw van een volwaardige en moderne bibliotheek, waar je niet alleen een goed boek kunt lenen, maar ook mensen kunt ontmoeten, huiswerk kunt maken, hulp krijgt bij digitale overheidszaken, taallessen kunt volgen en jezelf kunt ontwikkelen
- In het kader van het leesoffensief zetten we verder in op bibliotheken op basisscholen. Dat is de beste manier om alle kinderen aan het lezen te krijgen.
- Wij vinden het belangrijk dat er openbaar onderwijs in Baarn is en blijft. We zorgen dat basisschool De Uitkijck openblijft.
- Er worden de komende jaren veel schoolgebouwen gerenoveerd. We willen dat elk schoolgebouw energieneutraal wordt en dat er een groen speelplein aanwezig is.
- We zien streng toe op de kwaliteit van het leerlingenvervoer en brengen dit, indien nodig, terug in overheidshanden zoals dit ook in de Gooi- en Vechtstreek gebeurt.

2.4 Bewegen

- Sportverenigingen zijn dé plek om elkaar te ontmoeten en een praatje te maken. Een goede sportclub brengt een heel dorp of een hele buurt bij elkaar. Daarom zorgt de gemeente voor goede, duurzame accommodatie.
- We ondersteunen verenigingen bij het vinden van personeel. Bijvoorbeeld met basisbanen waarmee mensen die nu thuis zitten met de juiste begeleiding aan de slag kunnen. In hun eigen omgeving, voor een leefbaar inkomen.
- We maken maximaal gebruik van buurtsportcoaches om zo veel mogelijk mensen in beweging te krijgen.

- In het sportbeleid focussen we specifiek op kinderen en jongeren. Te veel kinderen stoppen rond 12 jaar met bewegen. Vaak gaan ze dan ongezonder eten en veel naar hun scherm kijken. Wij dagen ze uit om te bewegen en nieuwe sporten te leren kennen.
- Er zijn een aantal sportverenigingen (zoals de HCLB) die al sporten voor mensen met een beperking organiseren. We ondersteunen en breiden dit soort initiatieven voor mensen met een beperking uit, in de eerste plaats voor kinderen. Ook ondersteunen we clubs om hun sportaccommodatie goed toegankelijk te maken.
- We blijven sportverenigingen, scheidsrechters en trainers helpen bij het omgaan met agressie en asociaal gedrag op en rond het sportveld.
- We investeren in laagdrempelige, inclusieve en groene sportvoorzieningen om de hoek: een 3x3 basketbalveldje, een speeltuin, een buitenfitness-locatie of een mooi park om te wandelen of te joggen. Ouderen help je te bewegen als je bijvoorbeeld een bankje plaatst om naartoe te lopen. We kijken hierbij naar bestaande én nieuwe woongebieden.
- Ieder kind in Nederland moet een zwemdiploma kunnen halen. Daarom organiseren we schoolzwemmen voor alle leerlingen die in groep 5 nog geen zwemdiploma hebben.
- We denken ook aan ‘toegankelijk spelen’. Er is de laatste jaren in Nederland veel expertise opgebouwd voor het inrichten van speelplaatsen waar elk kind mee kan doen. Daarvan maken we gebruik bij het (her)inrichten van deze plekken.

2.5 Vrij en veilig leven

- Wij willen dat je je vrij en veilig voelt in onze gemeente. Daarom pakken we (drugs-) criminaliteit aan, verbeteren we de verkeersveiligheid (zie verder hoofdstuk 3.4) en zetten we ons in voor een inclusieve en representatieve gemeente.
- We zetten in op preventie: we pakken problemen aan voordat deze een bedreiging voor de veiligheid worden. Dat is een uitdaging, maar wel dé manier om te zorgen voor een leefbare en veilige omgeving. We bouwen aan goede

buurt- en dorpsvoorzieningen die nauw samenwerken met scholen, jeugdhulp, schuldhulpverlening en andere instanties. En we bouwen sterke gemeenschappen waar bewoners elkaar helpen en op elkaar letten.

- We pakken jeugdcriminaliteit gericht aan. Ons belangrijkste doel is te voorkomen dat jongeren (verder) de georganiseerde misdaad worden ingezogen. We bieden perspectief en bij de aanpak betrekken we netwerken en bekende gezichten in wijken waar veel kwetsbare jongeren wonen.
- In Baarn staan we voor de rechten van vrouwen en mensen uit de regenbooggemeenschap. We pakken discriminatie en straatintimidatie hard aan, overall in de samenleving. Iedereen moet ongestoord en met een ontspannen en veilig gevoel over straat kunnen. Onze boa's kunnen hierin een belangrijke rol spelen.
- We vinden het belangrijk dat er voldoende boa's, boswachters en andere medewerkers bij de gemeente aan onze veiligheid werken. Waar nodig breiden we dit uit.
- We werken actief aan de inclusieve uitstraling van onze gemeente. Een herkenbare en representatieve organisatie die een goede afspiegeling is van de bevolking draagt bij aan het vertrouwen van de overheid in onze gemeente.
- We zien steeds vaker problemen met verward of onbegrepen gedrag. Vaak is de oorzaak dat mensen kampen met psychische klachten. Door in te zetten op kleinschalige ggz-teams die snel op meldingen af kunnen, voorkomen we zo veel mogelijk dat problemen verder uit de hand lopen.
- We verbeteren de samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie om criminaliteit te herkennen en aan te pakken. Zo kunnen we zorgfraude, drugscriminaliteit en jeugdcriminaliteit beter het hoofd bieden.
- We zetten de aanpak van ondermijning voort en blijven die verbeteren.
- We pakken uitbuiting en mensenhandel hard aan. We werken samen met de politie om misstanden te signaleren. Ook zorgen we voor goede opvang en zorg voor slachtoffers.
- We verbeteren de paraatheid van onze gemeente bij rampen en crises. Ten eerste door plannen te maken en oefeningen te houden voor extreem weer, digitale crises of andere grote noodsituaties. Daarnaast door steeds het gesprek te voeren over polarisatie en toenemende maatschappelijke spanningen.

- Weerbaarheid is meer dan een noodpakket in huis hebben. We stimuleren dat burens elkaar kennen zodat de samenleving veerkrachtig genoeg is om een ramp of crisis aan te kunnen.
- We gaan in gesprek met werkgevers om voldoende brandweervrijwilligers in Baarn te hebben én te houden. De gemeente stimuleert haar eigen medewerkers om brandweervrijwilliger te worden.
- Een groot deel van Baarn loopt risico in geval van een bosbrand. We geven voorlichting, zorgen dat er voldoende brandputten zijn en oefenen om zo goed mogelijk voorbereid te zijn.
- Baarn is een gastvrije gemeente waar we al veel asielzoekers, Oekraïners en statushouders opvangen. Dit blijven we doen en we spannen ons ervoor in dat vluchtelingen zo goed mogelijk aan de samenleving kunnen deelnemen.

2.6 Meedoen

- We verbeteren de paraatheid van onze gemeente bij rampen en crises. Ten eerste door plannen te maken en oefeningen te houden voor extreem weer, digitale crises of andere grote noodsituaties. Daarnaast door steeds het gesprek te voeren over polarisatie en toenemende maatschappelijke spanningen.
- We ondersteunen en stimuleren het maatschappelijk middenveld met een passend subsidiebeleid. We geven organisaties tijd en vertrouwen om iets moois op te bouwen. We zetten in op veel verschillende initiatieven die zo goed mogelijk aansluiten bij de inwoners van de gemeente.
- De gemeente verkent en ondersteunt projecten met basisbanen. De kern van zo'n basisbaan: je doet werk voor de gemeenschap en je krijgt er een inkomen voor terug waarvan je kunt leven. We richten ons daarbij met name op het verduurzamen en vergroenen van de stad. Ook richten we ons op het sociaal domein, bijvoorbeeld met ondersteuning voor kwetsbare inwoners.
- We zorgen dat basisbanen aansluiten op de Participatiewet. Een basisbaan mag niet betekenen dat je in de financiële problemen komt doordat je uitkering of toeslagen wegvallen.
- We zetten in op een keten tussen dagbesteding aan de ene kant en volledig werk aan de andere kant. Zo kunnen mensen altijd werk doen dat bij ze past en

makkelijk stappen vooruit en achteruit zetten, bijvoorbeeld door meer of minder uren te gaan werken.

- We stimuleren projecten waarbij ggz-patiënten en psychisch kwetsbaren met goede begeleiding aan het werk kunnen.
- We stimuleren projecten waarbij statushouders aan het werk kunnen. De gemeente bemiddelt om nieuwkomers zo snel mogelijk aan een betaalde werkplek te helpen.
- We versterken de lokale democratie door meer mensen meer inspraak te geven. Dat zou kunnen via burgermoties of via een burgerberaad, als het onderwerp zich daarvoor leent. We willen niet alleen dezelfde gezichten die met elk participatietraject meedoen aan het woord laten, maar juist ook de mensen die we nooit horen de kans geven zich uit te spreken. Ook zorgen we voor een gelijk speelveld tussen mensen en bedrijven.
- De gemeente is vaker in de buurt aanwezig met inloopspreekuren en bewonersbijeenkomsten. Die gaan niet alleen over grote omgevingsplannen, maar ook over kleinere punten zoals parkeren in de buurt, overlast melden of regenwater opvangen.
- We verdelen de lasten eerlijk in onze gemeente. Inwoners met een hoger inkomen, dragen ook meer bij.
- We beperken de tijdelijke inhuur van mensen bij de gemeente zo veel mogelijk, en geven de voorkeur aan eigen expertise en goede vaste banen voor onze inwoners.
- We vragen een eerlijke bijdrage aan toeristen die onze gemeente bezoeken via de toeristenbelasting.
- We zijn voor een forensenbelasting. Dat betekent dat mensen die een woning bezitten in onze gemeente, maar er niet vast wonen, een bijdrage betalen.
- Bewoners die vrijwilligerswerk doen bij de bibliotheek, sportclub of bij andere organisaties komen we tegemoet met bijvoorbeeld een speciale kortingspas.
- We staan voor het demonstratierecht. De gemeente biedt ruimte aan iedereen om volwaardig van dat recht gebruik te maken. Intimidatie van groepen en personen staan we niet toe.

2.7 Samen zijn

- We zorgen voor voldoende ontmoetingsplekken in de buurten of in het dorp. Denk aan Lokaal-O en andere organisaties die nu in het sgebouw zitten, maar ook aan mooie pleinen of parken. Ook moeten er voldoende hangplekken en ontmoetingsplekken voor jongeren zijn. We zorgen er voor dat bewoners van deze plekken gebruik kunnen maken voor eigen initiatieven.
- We stimuleren momenten voor bewoners om elkaar beter te leren kennen. Bijvoorbeeld door een straat af te sluiten voor een buurtfeest.
- We zetten in op buurtbudgetten (Baarn Buurt Mee) die bewoners samen kunnen besteden aan ontmoeting.
- Kunst en cultuur zijn een onmisbaar onderdeel van de samenleving. Ze geven kleur en dagen je uit. Om van te genieten of om zelf te maken. GroenLinks wil een levendig cultureel veld, met uiteenlopende culturele instellingen die samen zo goed mogelijk de inwoners van de gemeente bedienen.
- Kunst en cultuur hebben ook belangrijke maatschappelijke waarde, bijvoorbeeld in het onderwijs. Cultuureducatie vergroot de kansengelijkheid en versterkt de samenleving. We stimuleren projecten die hieraan bijdragen.
- Ons erfgoed is een belangrijk onderdeel van de identiteit van Baarn. We zorgen goed voor monumenten (zoals de Wintertuin) en ons kenmerkende landschap en koesteren de geschiedenis. We stimuleren de kennis van en de dialoog in onze samenleving over het koloniaal verleden van Baarn.
- Baarn was de woonplaats van MC Escher en een belangrijke inspiratiebron voor zijn werk. Hij heeft (inter)nationaal een zeer grote bekendheid. GroenLinks steunt initiatieven om een speciaal museum, gewijd aan zijn leven en werk op te richten.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert de culturele sector met een passend subsidiebeleid. Dat stemmen we zo goed mogelijk af met de cultuursubsidies van de provincie en het Rijk. We willen dat de gemeente hierbij niet alleen oog heeft voor bestaande instellingen, maar ook voor nieuwe initiatieven. Bijvoorbeeld met startsubsidies of risicogeld.
- We stellen voorwaarden aan cultuursubsidies om ervoor te zorgen dat kunstenaars een eerlijke beloning voor hun werk krijgen.

- Bij de toekomst van theater De Speeldoos, de bibliotheek en andere culturele organisaties die vragen om investeringen in huisvesting, neemt GroenLinks onze visie op cultuur als uitgangspunt: wij willen een divers en levendig cultureel leven, waaraan iedereen kan meedoen en waar we lokale makers en maatschappelijke meerwaarde stimuleren. Kunst- en cultuurorganisaties werken nauw samen, bij voorkeur op een gedeelde plek (een Cultuurhuis), om meer impact te creëren.
- We zetten in op meerjarige subsidies, zodat instellingen tijd hebben om te groeien en iets bijzonders op te bouwen. We gaan uit van vertrouwen.
- Onafhankelijke lokale media houden onze democratie levend. Professionele lokale journalistiek zorgt voor controle, betrouwbare informatie en betrokkenheid bij wat er speelt in onze eigen omgeving. GroenLinks wil structurele financiering voor de lokale publieke omroep, zodat deze zijn taak professioneel kan blijven uitvoeren en recht kan doen aan de identiteit, vragen en verhalen van Baarn en onze inwoners.
- De gemeente zorgt ervoor dat kinderen en mensen met een laag inkomen gratis naar culturele evenementen kunnen. Kunst en cultuur horen namelijk voor iedereen toegankelijk te zijn.
- We zetten in op voldoende atelierruimte en oefenruimte en laagdrempelige kunst en cultuur in de wijk.

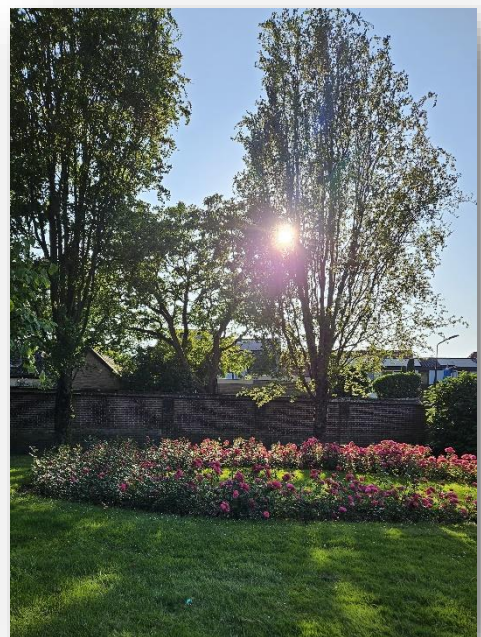
3. Werken aan een groen en gezond Baarn

We merken het allemaal: zomers worden warmer, droogteperioden langer en plensbuien heviger. Het klimaat verandert, met grote gevolgen. Kelders en straten lopen vaker onder water, terwijl bomen in de Baarnse bossen en buurten lijden onder droogte en stikstof. Het risico op grote bosbranden neemt toe, wat Baarn, Lage Vuursche en onze natuur bedreigt. Hitte leidt tot concentratieverlies, vermoeidheid en bij ouderen tot serieuze gezondheidsklachten. Het hooikoortsseizoen duurt langer, plagen zoals de eikenprocessierups nemen toe en we zien steeds minder inheemse soorten als bijen en vlinders.

Ook in Baarn kunnen we bijdragen aan een oplossing

De klimaat- en natuurgroen crisis raakt ons allemaal. Wetenschappers waarschuwen dat we kritieke kantelpunten naderen, waarna onze leefomgeving onherstelbare schade oploopt. Toch is het nog niet te laat om het tij te keren. De verandering komt niet alleen door een ander beleid op landelijk en Europees niveau, maar ook van onderop: vanuit de samenleving en de mensen zelf. En dat doen we op een manier waarbij iedereen mee kan in de overgang naar een schone, gezonde omgeving.

In Baarn hebben al veel inwoners hun woning verduurzaamd. De komende jaren zetten we een grote stap door meer duurzame energie lokaal op te wekken. GroenLinks wil daarnaast dat wandelen, fietsen en het openbaar vervoer aantrekkelijkere keuzes worden. Zo verminderen we luchtvervuiling en wordt het makkelijker om duurzaam én gezond naar werk, school of sportclub te gaan.

Eerlijke transitie

Veel soorten bomen en planten, goed geïsoleerde huizen, regenwater hergebruiken, stoeptegels vervangen door groen en zonnepanelen op elk dak – de mogelijkheden om te verduurzamen zijn enorm. Maar ze moeten wel voor iedereen bereikbaar zijn.

Nu zijn de rijkere buurten vaak ook de groenste. Daarom zetten we versneld in op collectieve vergroening van straten, pleinen en parken juist daar waar de hittestress het grootst is. Zo brengen we een groene revolutie op gang die zorgt voor een leefbare en prettige buurt voor iedereen.

Ook willen we de energierekening voor iedereen zo laag mogelijk houden. Dat begint met het grootschalig isoleren van woningen in buurten met de meeste armoede.

Huishoudens met lage inkomens helpen we bij de energietransitie, bijvoorbeeld met een witgoedregeling of een inductieplaat wanneer hun corporatiewoning van het gas af gaat. We beginnen in de buurten met het hoogste aandeel sociale huurwoningen.

Daarnaast steunen we burgerinitiatieven om via energiecoöperaties groene stroom op te wekken. Ook in Baarn en Lage Vuursche kunnen we bijdragen aan minder CO₂-uitstoot door het opzetten van collectieve warmtenetten. Waar private bedrijven dit niet aandurven, richten wij publieke warmtebedrijven op samen met bewonerscollectieven en bedrijven die wel willen investeren in een duurzame toekomst.

Duurzaam van A naar B

Om de opwarming van de aarde te stoppen, stappen we zo snel mogelijk af van fossiele brandstoffen en zetten we volop in op groene energie. Dat vraagt om een grote omslag in het vervoer van mensen en goederen. In de bebouwde kom gaat de maximumsnelheid standaard omlaag naar 30 kilometer per uur. Dat is veiliger voor kinderen en ouderen én vermindert de uitstoot. In de openbare ruimte geven we voorrang aan voetgangers en fietsers, en maken we de Baarnsche Zoom zo autoluw mogelijk.

Tegelijk willen we Baarn toegankelijk houden voor – bij voorkeur elektrische – auto's en busjes van kleine ondernemers en mensen die slecht ter been zijn. Daarom breiden we het aantal laadpalen fors uit. Samen met bewoners bepalen we waar deze het beste geplaatst kunnen worden.

Gezonde leefomgeving

Mensen leven niet op zichzelf.

We genieten van de natuur, maar we zijn er ook afhankelijk van.

Frisse lucht, zingende vogels en schoon water waarin je kunt zwemmen – dat is onmisbaar voor een gezonde leefomgeving.

Nu de natuur in Nederland onder druk staat, willen we dat de gemeente in actie komt. We

vergroenen de hele gemeente nog meer, structureel en doordacht: met inheemse boomsoorten van de Utrechtse Heuvelrug, bloembakken vol kleur en bermen die bloeien voor insecten. We stimuleren tuinen zonder tegels, groene daken en gevels, en zuinig watergebruik. Ook scherpen we de handhaving van milieuregels aan, zodat minder schadelijke stoffen in water en bodem terechtkomen.

In het buitengebied geven we prioriteit aan het herstel van natuur en het waardevolle cultuurlandschap van onze gemeente. Dat kan alleen in samenwerking met boeren en landgoedeigenaren. We werken aan betere bodem- en waterkwaliteit én bieden perspectief voor een gezond agrarisch bedrijf – nu en in de toekomst. Samen brengen we klompenpaden, heggen en oude watergangen terug, en laten we weidevogels en insecten weer terugkeren. Zo bouwen we aan een vitaal platteland waar mens en natuur in balans zijn. Het resultaat: een gezonde, leefbare omgeving waar iedereen van kan genieten.

Groene economie

Een gezonde leefomgeving vraagt om een groene, kringloop economie waarin inwoners en bedrijven samen aan de toekomst werken. De gemeente speelt hierin een actieve rol door duurzame werkplekken te creëren en lokaal eigenaarschap te

stimuleren. Dat kan in een autoluw, levendig centrum waar mkb'ers zich graag vestigen, in groengebieden waar boeren en landgoedeigenaren duurzame landbouw en natuurbeheer combineren, of in coöperaties van buurtbewoners die samen voedsel verbouwen of schone energie opwekken.

Een belangrijke uitdaging is het overbelaste stroomnet. Door netcongestie kunnen nieuwe woningen en bedrijven soms geen aansluiting krijgen, terwijl de vraag naar groene stroom groeit. Daarom krijgen woningen en de lokale groene economie voorrang bij aansluitingen. De gemeente helpt netbeheerders met het opschalen van capaciteit, versnelt de aanleg van kabels en elektriciteitshuisjes, en stimuleert lokale opwek en opslag, zoals buurtbatterijen.

Daarnaast zetten we in op een circulaire economie die zuinig omspringt met grondstoffen en deze zoveel mogelijk hergebruikt. Zo gaan we klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en vervuiling tegen, en bouwen we samen aan een toekomstbestendige economie.

Dit gaan we doen:

3.1 Nieuwe energie voor Baarn

- Baarn moet uiterlijk in 2035 klimaatneutraal zijn.
- Om inwoners te beschermen tegen de voortdurend schommelende aardgasprijzen helpen we bij het verduurzamen van woningen en het overschakelen op schone bronnen van warmte. De gemeente is de regisseur van de overgang naar schone warmte: die taak nemen we heel serieus. We zetten de transitie naar aardgasvrij wonen voort en versnellen deze waar mogelijk. In Baarn is al duidelijk welke wijken wanneer van het gas af gaan. Dit kan alleen als de overstap voor iedereen betaalbaar blijft.
- Inwoners, bedrijven en woningcorporatie Omthuis denken en werken mee aan plannen voor verduurzaming en aan maatregelen om de energietransitie in hun wijk vorm te geven.

Om de kosten voor inwoners laag te houden én netcongestie te voorkomen, geven we de voorkeur aan collectieve warmtebronnen, zoals een warmtenet.

- In wijken waar een collectieve warmtebron technisch lastig te realiseren is, stimuleren we inwoners om zelf met een collectief warmteproject aan de slag te

gaan. Reeds bestaande initiatieven, zoals in Lage Vuursche en Transvaal, krijgen waar nodig ondersteuning van de gemeente.

- We zetten in op duurzame warmtebronnen. We zetten onderzoeken naar het gebruik van warmte uit de Eem, de rioolwaterzuivering en bijvoorbeeld geothermie voort. Bij alle collectieve warmteprojecten letten we op betaalbaarheid voor lage inkomens. Elektrische warmtepompen plaatsen we alleen waar geen warmtenet mogelijk is, om overbelasting van het stroomnet te voorkomen.
- Gemeenten worden volgens plan mede-eigenaar van de warmtenetten. We zien deze als een publieke nutsvoorziening, niet als een commerciële energiemarkt.
- We helpen inwoners die zelf geen isolatie kunnen betalen met buurtklusbedrijven. Energiecoaches gaan langs de deuren om bespaartips te geven. Huishoudens met de laagste inkomens krijgen gratis isolatiemateriaal. Ook Verenigingen van Eigenaren worden actief ondersteund bij verduurzaming. Ze kunnen advies en hulp krijgen bij het aanvragen van vergunningen.
- We versnellen de uitvoering van de Regionale Energiestrategie voor het opwekken van groene energie. Bij nieuwe zonne- en windprojecten stimuleren we lokaal eigenaarschap, bijvoorbeeld door projecten te gunnen aan initiatieven van lokale inwoners, organisaties of ondernemers.
- We maken afspraken met omliggende gemeenten om het elektriciteitsnet aan te pakken. Door dat samen te doen, kunnen we sneller opschalen.
- We pakken onze eigen gebouwen aan en helpen ook scholen en sporthallen met isolatie en verduurzaming.
- We zien er streng op toe dat kantoren en bedrijven aan de wettelijke normen voor energieprestatie voldoen. Waar nodig helpen we met advies op maat.
- Meer stroomgebruik vraagt om extra transformatorhuisjes. Samen met netbeheerders, bewoners en de commissie 'Omgevingskwaliteit' zorgen we voor een goede inpassing in de openbare ruimte en versnellen we waar mogelijk de procedures.
- We verwachten dat opslag van energie snel rendabel wordt. Zo kunnen we beter omgaan met pieken en dalen in vraag en aanbod. We maken regels voor het realiseren van batterijen en warmteopslag, zodat initiatiefnemers aan de slag kunnen.

- We willen inwoners zo goed mogelijk informeren over de klimaatcrisis. Bijvoorbeeld met een klimaat(aftel)klok op een geschikte plek in de openbare ruimte, een beter vindbare online klimaatdashboard en klimaatroutekaart. Daarnaast zien we een belangrijke rol voor organisaties als BaarnDuurzaam en vragen we ook de Rekenkamer regelmatig te rapporteren over de effecten van het klimaat- en biodiversiteitsbeleid en te adviseren over aanvullende maatregelen.
- We organiseren een klimaatburgerberaad om inwoners (ook jongeren) actief te betrekken bij het klimaatbeleid. Zij stellen voor wat snelle, rechtvaardige maatregelen zijn om de gemeente klimaatneutraal te maken en hoe bestaande klimaatschade te compenseren met eerlijke kostenverdeling.

3.2 Groene gemeente

- We maken het verder vergroenen van de buurt tot speerpunt. Groen in de buurt is gezond, goed voor de biodiversiteit, belangrijk voor het verlagen van de gevoelstemperatuur én een groene inrichting van de buurt met parkjes maakt het makkelijker om elkaar te ontmoeten.
- De armste buurten zijn vaak de warmste buurten door een gebrek aan groen. Daarom passen we de 3-30-300-regel toe: vanuit huis en werk zie je minstens drie volwassen bomen, minimaal 30% van de omgeving is bedekt met bladerdak en er is binnen 300 meter een park of plantsoen. We kappen alleen bomen als het echt niet anders kan.
- Er komt meer ruimte voor klimaatadaptatie: we leggen meer wadi's en ondergrondse regenwateropvang aan en we ontkoppelen de hemelwateropvang van het riool.
- De subsidies voor inwoners die hun tuin en dak vergroenen blijven en waar mogelijk breiden we die uit. Mensen die we niet kunnen overtuigen, zullen we overhalen tot actie door bijvoorbeeld een verordening voor het afkoppelen van regenwater.
- Samen met het waterschap Vallei en Veluwe nemen we maatregelen voor klimaatadaptatie, zoals voldoende berging van regenwater. Dit betalen we uit de rioolheffing. Dat kost een paar euro per jaar extra en voorkomt dat we straks meer betalen aan klimaatschade.

- In samenwerking met het waterschap en de provincie realiseren we een zwemplek in de Eem die afgescheiden wordt van de vaargeul en waar de waterkwaliteit regelmatig gecontroleerd wordt, zodat daar veilig gezwommen kan worden.
- We vervangen 10 procent van de stenen op straat en stoep door groen, bijvoorbeeld door tweebaanswegen te versmallen tot eenbaanswegen. Bij binnenstedelijke bouw is altijd een plan voor voldoende groen, bomen en water. De versteende straten krijgen als eerste meer groen, en nieuwe of vervangende parkeerplaatsen maken we met grasbeton. Ook speelpleinen bij scholen krijgen in samenspraak met de scholen een groenere inrichting.
- Om de biodiversiteit te vergroten stimuleren we bloemrijke bermten langs de weg en kleine perken bij kruispunten. De gemeente gaat de bermten minder vaak maaien. We stoppen volledig met snoeien en maaien in het broedseizoen. De actie van De Groene Inval om met vrijwilligers de biodiversiteit in de Baarnse bermten en plantsoenen in kaart te brengen blijft door de gemeente ondersteund worden. Boeren worden aangemoedigd om hun akkerranden in te zaaien met bloemen.
- We trekken de bezuiniging op De Groene Inval in. Alle scholen krijgen actief de kans om gebruik te maken van natuur- en milieueducatie en natuurwerkdagen. Waar nodig zorgen we voor extra capaciteit.

3.3 Leefbare buurten

- We investeren in de omgevingsdienst Utrecht (ODU). Die kan meer gaan controleren, opsporen en handhaven op onder meer PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen.
- We breiden meetnetwerken voor luchtkwaliteit uit om meer inzicht te krijgen in luchtvervuiling, met name rondom de snelweg, en om gerichte maatregelen te kunnen nemen. We gaan bodemverontreiniging actief tegen met opsporing en sanering van vervuilde bodems.
- De gemeente stelt een verbod in op het gebruik van PFAS, staalslakken en andere zeer zorgwekkende stoffen in infrastructuurprojecten, zoals wegenbouw en waterbeheer. We monitoren en beschermen de waterkwaliteit. Met het

waterschap controleren we meer op afvalstromen en lozingen in het oppervlakte- en grondwater.

- Houtstook veroorzaakt in Baarn steeds meer overlast en gezondheidsproblemen. Daarom gaan we mensen actief informeren over de gevolgen van hout stoken voor hun burens. We maken gebruik van de stookwijzer, zoals dat in Amersfoort gebeurt.

3.4 Veilig en gezond vervoer

- We hanteren in onze plannen voor ruimtelijke ordening het zogeheten STOMP-principe: stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteit als een service en privé-auto. Ofwel: we geven eerst voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het ov, taxi en deelauto en als laatste de privé-auto.
- We gaan in overleg met de provincie om de bereikbaarheid per bus te verbeteren. Dit geldt met name voor de Baarnsche Zoom, het noorden en oosten van Baarn en de verbinding met Lage Vuursche.
- We gaan in overleg met NS om vaker treinen te laten stoppen op de verbinding met Amersfoort en Hilversum en om een snellere verbinding met Amsterdam te realiseren.
- Om de parkeeroverlast in Baarn op te lossen voeren we vergunningparkeren in in het centrum en in wijken met een parkeerprobleem. Dit stimuleert zowel inwoners als bezoekers om andere vormen van vervoer te gaan zoeken. Het geldt dat we hiermee ophalen, stoppen we in betere bereikbaarheid met alternatieven.
- Er komen meer laadpalen in de openbare ruimte.
- Om meer woningen te kunnen bouwen hanteren we een lagere parkeernorm.
- Tankstations waar de huidige eigenaar stopt, krijgen een andere bestemming.
- We willen de verkeersveiligheid verbeteren. We zorgen er daarom voor dat waar dat nodig is de maximumsnelheid omlaag gaat en dat ook andere maatregelen worden genomen die het verkeer voor fietsers en voetgangers veiliger maken. In overleg met scholen, ouders en leerlingen maken we de wegen rond de scholen veiliger.
- Samen met bewoners van Lage Vuursche maken we een actieplan om de fietsbereikbaarheid en -veiligheid te verbeteren.

- Het gemeentelijke wagenpark is al grotendeels vervangen door elektrische voertuigen; voor 2030 ronden we dit volledig af.
- We zorgen ervoor dat doorgaand autoverkeer niet langer door het centrum rijdt en maken de Brink autovrij.
- De Laanstraat is tijdens de openingstijden van de winkels alleen toegankelijk voor voetgangers. De “doorsteekjes” voor auto’s worden afgesloten. We maken van de Eemnesserweg een fietsstraat waar de auto te gast is, zodat fietsers een alternatief hebben.
- De komende jaren wordt er druk gebouwd aan de Baarnsche Zoom. We zorgen samen met de ontwikkelaar voor een bouwhub, zodat bouwverkeer veilig en efficiënt materiaal kan aanleveren. De gemeente ondertekent het convenant SEB (Schoon en Emissieloos Bouwen) en volg de routekaart SEB voor de transitie naar emissieloze bouwplaatsen.
- Om onnodige mobiliteit te voorkomen, bouwen we vooral bij openbaar vervoersvoorzieningen en in flinke dichtheden. Zo creëren we reizigersstromen zodat goed openbaar vervoer kansrijk wordt. In samenspraak met PIT onderzoeken we of de Seniorenbus een nog belangrijker rol kan krijgen in het lokale openbaar vervoer.

3.5 Groene en duurzame bedrijvigheid

- Om netcongestie tegen te gaan, stimuleren we bedrijven om samen te werken in energiehubs. Daarbij stemmen de bedrijven vraag en aanbod van stroom op elkaar af en wekken zij zelf zoveel mogelijk stroom op. Ze slaan die ook zoveel mogelijk zelf op.
- Met de centrumcoöperatie en ondernemers maken we plannen om de detailhandel meer te concentreren langs de as Laanstraat, Brink en Hoofdstraat. Vrijkomende panden kunnen worden verbouwd worden tot woonhuis.
- We vergroenen de inrichting van de Laanstraat en verbeteren daarmee de aantrekkelijkheid voor bezoekers.
- We maken afspraken met ondernemers om een veelzijdig aanbod van winkels te behouden.
- We stimuleren bedrijvigheid die werk maakt van de toekomst: we geven voorrang aan bedrijven die geen fossiele energie gebruiken.

- Met ondernemers(organisaties) maken we nog deze periode een plan over hoe zij afscheid nemen van fossiele brandstof.
- We werken nauw samen met bedrijfsleven, onderwijs en andere overheidsinstellingen aan de werkgelegenheid van de toekomst en voldoende stageplaatsen.
- De openbare ruimte is van ons allemaal en niet van de vervuilers. Om de commercialisering op straat een halt toe te roepen, staan we reclame voor zaken als gokken, vliegen en fossiele industrieën niet meer toe op de openbare weg. Ook staan wij geen reclamemasten langs de A1 toe.
- Samen met inwoners en bedrijven organiseren we een feestelijke jaarwisseling. Het afsteken en de verkoop van vuurwerk wordt verboden.
- We maken gebruik van de nieuwe mogelijkheden die de Leegstandswet aan gemeenten biedt om langdurige leegstand van woonhuizen, winkel- en bedrijfspanden tegen te gaan. Zo houden we de leefbaarheid op peil.

3.6 Hergebruik grondstoffen

- Van woningbouw tot winkelvestigingsbeleid, op alle terreinen waar we als gemeente invloed op hebben zetten we ons in voor een zuinig en circulair gebruik van grondstoffen. De grondstoffen die we gebruiken, mogen niet verloren gaan in de vorm van afval en vervuiling. We spannen ons in om zo snel mogelijk te voldoen aan de Europese doelstellingen van 60 procent recycling van huishoudelijk afval in 2030 en 65 procent in 2035.
- We verbeteren de gescheiden inzameling van onder meer groente-, fruit- en tuinafval, papier, metaal, plastic, glas, elektronische apparatuur, textiel, luiers en gevaarlijke afvalstoffen. Huishoudens betalen een lagere afvalstoffenheffing naarmate ze minder ongescheiden restafval aanbieden.
- Met bedrijven in Baarn willen we afspraken maken om afval te verminderen en beter te scheiden. We scherpen het toezicht aan.
- We willen dat Baarn haar inwoners stimuleert om gebruik te maken van initiatieven in de deeleconomie, zoals het delen van spullen, auto's en kennis. Minder spullen betekent minder productie en minder afval. Daarom steunt de gemeente alle initiatieven die hergebruik bevorderen, zoals de Kringloopwinkel, de Weggeefwinkel en het Repair Café.

- We breiden als gemeente het circulair inkopen uit. Of het nu gaat om computers of een nieuwe school, we hanteren circulariteitscriteria bij de aanschaf. Daarmee ondersteunen we de circulaire koplopers in het bedrijfsleven en verkleinen we onze milieuvoetafdruk.

3.7 Landelijk gebied

- De kwaliteit van het landschap gaan we verbeteren. In de buitengebieden gaan we daarom heggen, watergangen en houtwallen herstellen. We gaan uit van inheemse soorten heggen en variëren hierin.
- Bij de ontwikkelingen rond Paleis Soestdijk zoeken we naar een optimale balans tussen de belangen van natuurbescherming, cultureel erfgoed en voldoende bedrijfseconomisch perspectief om de restauratie te kunnen bekostigen. De locatie van COA bij het Marechaussee-terrein blijft beschikbaar voor de opvang van vluchtelingen.
- We stoppen met het toestaan van nieuwe activiteiten in de bossen. Recreatie staan we toe mits het niet ten koste gaat van natuur. Kamperen bij de biologische boer wordt vaker mogelijk om bij te verdienen.
- Het waterpeil kan op veel plekken omhoog. Dit is beter voor het klimaat en de natuur en voorkomt verdere bodemdaling en funderingsschade. Dat doen we in overleg met waterschap en boeren.
- Met boeren werken we aan meer wandelroutes die (deels) over het land lopen. Daarmee draagt de boer bij aan het beheer van de omgeving en kan hij of zij bijvoorbeeld extra omzet behalen met de verkoop van lokale producten. Met de boer maken we goede afspraken zoals het niet toelaten van honden.
- In gebiedsvisies en bij het pachten van gemeentegrond stellen we duidelijke voorwaarden, zoals het verbod op landbouwgif en kunstmest, het vernatzen van de bodem en het voorkomen van bronbemaling voor beregening. Daarnaast beschermen we onze inwoners tegen landbouwgif door gebruik te maken van de Omgevingswet: we willen teelten met veel pesticiden verbieden en bufferzones instellen rondom woningen, scholen en natuurgebieden waar geen pesticiden mogen worden gebruikt.
- We willen naar meer zon-op-land: grotere parkeerplaatsen zoals het Laanplein, carpoolplaatsen zijn geschikt voor solar carports. Met boeren en

landgoedeigenaren bespreken we de mogelijkheden voor het combineren van akkers en grasland met zonnepanelen.

- GroenLinks is tegen de bouw van biomassacentrales.

3.8 Dierenwelzijn

- Er komt een wethouder dierenwelzijn die het beleid en voldoende capaciteit verzorgt. Dit leggen we vast in een integrale nota, gekoppeld aan de APV, met duidelijke regels voor huisvesting en verzorging van dieren voor vermaak. We zorgen dat dierenwelzijn, gezondheid en integriteit gewaarborgd zijn. Daarnaast ondersteunen we duurzame veehouders en helpen we gangbare veehouders bij de omschakeling naar dierwaardige en duurzame methoden.
- We actualiseren de gemeentelijke contracten met dierenopvang en ambulancediensten voor hulp aan alle dieren, ook wilde dieren. Daarnaast maken we afspraken met hulpdiensten over dierhulp bij rampen en crisissituaties.
- De opbrengst van de hondenbelasting gebruiken we voor een dierenwelzijnsgericht hondenbeleid met veilige uitlaatplaatsen, losloopgebieden en een bijtprotocol.
- We verbeteren voorlichting over diervriendelijk houden van huisdieren, onder andere via de gemeentelijke website. Om de instroom in dierenasiel te verminderen bevorderen we sterilisatie- en chipacties voor katten.
- In het inkoopbeleid geeft de gemeente het goede voorbeeld: we stimuleren de afzet van duurzame en diervriendelijkere producten, ondersteun de eiwittransitie met Meat Free Mondays, en maak van vegetarisch de norm.
- Natuurinclusief bouwen is bij nieuwbouw standaard, met voorzieningen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. We helpen bij paddentrek en amfibieënopvang, en voorkomen overlast van wilde dieren met voorlichting, voederverboden en alternatieve broedplekken. We stoppen met gemeentelijke subsidies voor bijvoorbeeld hertenkampen en volières.

Bijlages

Bijlage 1: Samenvatting Verkiezingsprogramma

Dit gaan we doen

Baarn is groen en rustig, maar niet iedereen profiteert evenveel. Wonen, zorg en klimaat zijn uitdagingen. GroenLinks Baarn wil een gemeente waar iedereen kan meedoen, zich thuis voelt en met vertrouwen naar de toekomst kijkt. Hieronder lees je onze plannen.

1. Een betaalbaar huis in een fijne en veilige buurt

- Meer sociale huur (min. 40%) en woningen voor middeninkomens, ook voor jongeren.
- Leegstaande gebouwen ombouwen tot duurzame woningen, gemengde en groene buurten behouden.
- Ondersteuning bij verhuizen, ouderenzorg, huurdersbescherming en wonen met zorg.

2. We doen het samen

- Toegankelijke zorg, snelle hulp bij schulden, mentale problemen en armoede.
- Ondersteuning voor jongeren, mantelzorgers en vrijwilligers.
- Gelijke kansen voor kinderen, actieve senioren en snelle integratie van nieuwkomers.
- Discriminatie en uitsluiting aanpakken, iedereen moet zich veilig voelen.
- Investeren in sport, cultuur en educatie voor iedereen.

3. Werken aan een groen en gezond Baarn

- Vergroenen van wijken, parken en speelplekken, natuur beschermen en herstellen.
- Klimaatneutraal uiterlijk 2035, met aandacht voor lage inkomens en lokale energiecoöperaties.
- Regenwater opvangen, hitte verminderen en duurzame mobiliteit stimuleren.
- Veiliger verkeer, meer wandelen en fietsen, betere OV-verbindingen en minder auto's in het centrum.

Onze focus voor de komende vier jaar:

- Woningnood aanpakken
- Mensen zekerheid en kansen geven
- Natuur beschermen
- Baarn klaarmaken voor de toekomst

Samen werken we aan een sociaal, gezond en groen Baarn!